

»HERRENS store og frygtelige dag kommer« (Mal. 4,5)

I begyndelsen (I)

I begyndelsen skabte Gud himmelen og jorden. Denne første sætning i Bibelen lader os forstå, at Gud ikke er en del af skabningen, men at Han er uskabt og evig, ubundet af tiden, som er en del af skabningen (»det blev aften, og det blev morgen, første dag«).

Gud var der altså i begyndelsen. Det uddyber apostelen Johannes for os med sine første ord i sit evangelium: »I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Dette var i begyndelsen hos Gud. Alt er blevet til ved det, og uden det blev intet til af det, som er.« Her får vi at vide, at Gud i begyndelsen skabte alt ved Ordet, der var hos Ham og selv var Gud.

Ordet er altså som Gud uden begyndelse. Det er evigt. Vi burde sige: Han er evig, thi Han er Guds Søn.

Senere hører vi, at Ordet blev kød (1,14). Han, der er uden nogen begyndelse, fik, da han blevet menneske, en begyndelse i Marias moderskød. Han ophørte ikke med at være Ordet, der er uden begyndelse, og var samtidig et menneske fuldt og helt, dog uden synd.

Apostelen Johannes grundede over dette, thi han så »det, der var fra begyndelsen«, følte på ham og forstod, at han er livet, det evige liv, som var hos Faderen og blev åbenbaret i Jesus fra Nazaret (1. Johs. 1,1-3).

Han vender gang på gang tilbage hertil i sit brev, og vi vil lytte til hans ord herom.

I kender Ham, som er fra begyndelsen

Dette siger han og gentager til dem, der var fædre i menigheden (2,13-14). Bemærk, at han nu ikke skriver »det, der var fra begyndelsen«, men »Ham«. Han lader dem vide, at nok var Jesus et menneske, bundet til tid og sted, men han var samtidig Guds søn, ubundet dertil, evig. Det

kan intet menneske begribe. Han er Guds hemmelighed (Kol. 2,2).

Bemærk også, at han ikke skriver »Han, som var fra begyndelsen«, men »som er fra begyndelsen«. De skal ikke se tilbage til begyndelsen for at kende Ham, men »se« på Ham i dag, thi Han er og forbliver den, som var og altid er fra begyndelsen.

Det har stor betydning, ikke mindst når vi tænker på Ham som Ordet. Som Ordet talte han gang på gang lydeligt her i tiden, men hvert ord er evigt, Ånd og evigt liv.

Vi ser ikke tilbage, vi hører ikke tidsbundne ord. Vi ser Ham med troens øje nu og lytter til hans ord, der er Ånd og er Liv, fordi de er uskabte og af evighed.

Det gælder også hvert ord i Det gamle Testamente. »Drevne af Helligånden (den evige, uskabte Ånd) udtalte mennesker, hvad de fik fra Gud« (2. Peter 2,20).

At kende Ham, der er fra begyndelsen, er at have fællesskab med Ham og blive eet med Ham i tanke, ord og gerning. Det er det evige liv (Johs. 17,3), og det er ikke underlagt Mose lov, som blev føjet til århundreder senere end »det, der var og er fra begyndelsen«, livet, det evige liv.

Dette evige liv har kun een »lov«, og den er slet ikke lov i egentlig forstand, men et budskab, altså et glædesbudskab:

Dette er det budskab I har hørt fra begyndelsen

»at vi skal elske hverandre« (1. Johs. 3,11). Bemærk, at »I har hørt det«, men »vi skal elske hverandre«! Sådan er det evige liv, som det evige Ord forkynder os, og den evige Ånd bekræfter i vort hjerte som en del af evangeliet. Det er ikke et svært bud. Det er det evige liv, og det er kendskab til Ham, der er i og fra begyndelsen. Således er det et let bud, som altid gør os glade, medens det modsatte berøver os den indre glæde i hjerte og samvittighed.

Gud er kærlighed, og Ham har vi fællesskab med. Den guddommelige kærlighed sætter livet til endog for sine fjender. Det kunne Stefanus, og det kunne Paulus og mange flere. Kan vi (jeg) det også? Ja, det kan vi, når vi

lader det, vi har hørt fra begyndelsen, blive i os.

Når vi gør det, da bliver vi også i Sønnen og Faderen (2,24) og dermed i den fuldkomne kærlighed, der driver frygten ud af os – frygten for at dø og derefter dømmes (4,16-19).

Lader vi det evige ord, den evige Ånd blive i os, er det umuligt for os at lade tidsånden få noget at sige i vort liv. Vel har den mange »gode« ideer og forslag, og vel vil den gerne hjælpe os med at få tag i ungdommen, men den glemmer, at det, der var fra begyndelsen, Livet, Det evige Liv, vor Herre og Frelser og Hans evige ord ikke trænger til gode forslag og nye ideer. Vi svækker vort fællesskab med Faderen og Sønnen, når vi ikke lader det, vi har hørt fra begyndelsen, blive i os, fylde os og være vor visdom og vor vej.

Til sidst

Gud har begyndt sin gode gerning i os. Hvornår begyndte Han den? Det gjorde han, både før vi var begyndt at blive til, og før vi selv begyndte.

Før verdens grundvold blev lagt, udvalgte Han os i Kristus Jesus i kraft af sit eget forsæt og sin viljesbeslutning.

Og engang her i vor tid på jorden kaldte Han os, åbnede vort hjertes øjne og øren og skænkede os troen på vor Herre og Frelser.

Således er vor frelse fra begyndelsen, da Gud skabte himmelen og jorden, og fra tiden, da Han skænkede os troen med syndernes forladelse og det evige liv.

Den er af Ham (før tiden), ved Ham (her i tiden), og til Ham (i herligheden). Han frelste os, for at vi skulle være til lov og pris for Ham (Efes. 1,4-6).

I begyndelsen (II)

»I begyndelsen skabte Gud himmelen og jorden.« Denne første sætning i Bibelen indeholder åbenbaringskraft.

Hvad er »i begyndelsen«? Det må være begyndelsen af tiden. Før begyndelsen eksisterede tiden ikke. Gud har ingen begyndelse, men kender forud alt,

hvad der sker i tiden. Han bliver ikke gammel, som årene går.

Der står ikke, at i begyndelsen begyndte Gud at skabe himmel og jorden, men at han gjorde det på seks dage, hver dag regnet fra aften til morgen. Alt, hvad Gud skabte, var såre godt.

Men nu opstår spørgsmålet: begynder Gud på noget, som han må opgive, begynder Gud noget, som mislykkes for ham?

Det kunne se sådan ud. Da Adam og Eva spiste af træet, som Gud havde sagt, de ikke måtte spise af, og de blev drevet ud af Paradis, er det så ikke et bevis på, at

skaberværket mislykkedes for Ham?

Eller da Kain myrdede Abel? Eller da menneskenes ondskab blev så stor, at Han måtte udrydde dem fra jordens overflade ved syndfloden?

Eller alle de frygtelige ting, mennesker gør imod hinanden i vor tid – eller – vi kunne nævne meget andet.

Bibelen taler ikke om en mislykket Gud, for hvem meget mislykkedes. Vel anvendes ordet »mislykket« i Jerem. 18 om pottemageren, der begynder igen med det kar, der ikke lykkedes for ham, men lignelsen skal lære os, at Gud altid er villig til at forbarme sig over ethvert folk, der omvender sig fra sin onde vej, men at intet folk, end ikke Israel, undslipper hans straf, når det afviger fra Guds veje. Og det profetiske ord viser os, at selv med Israel lykkes Guds vilje til sidst. Vi kan derfor ikke hævde, at noget, som Gud er begyndt, kan mislykkes for Ham.

Forud

Gud er »over« tiden og »over« alt det skabte, derunder ikke mindst vore tanker og veje. Før verdens grundvold blev lagt, kendte Han alt. Intet er kommet bag på Ham som en uventet overraskelse, der bragte Ham i en vanskelig situation, som Han måtte finde en udvej af eller en nøds-løsning på.

Paulus taler om Guds viljes *hemmelighed* og den *frelsesplan*, Han »havde lagt«, før noget blev til: »i tidernes fylde at sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske i Kristus« (Efes. 1,10).

Allerede før syndefaldet og menneskeslægtens oprør imod Gud, er Kristus der, Ham, hvem Gud vil underlægge alt, så hele skaberværket med alle dets skabninger er på rette plads under Kristus, og Gud herliggøres af hele skabningen på en måde, vi er for små og alt for begrænsede til nu at kunne fatte.

Gud vil ikke herliggøres tvangsmæssigt eller af marionetter, men af mennesker, som han gav en vilje, der kunne gøre noget andet end Guds vilje, og husk i denne sammenhæng, at mennesket blev sat til at herske over dyrene – de vil følge deres hersker, når han gør Gud imod, og når han ikke mere gør det.

En tvungen tilbedelse og herliggørelse af Gud er mekanisk og derfor ikke Gud værdig.

Synden

Vi vover ikke at sætte Gud på plads i et tankesystem, som vi laver ved hjælp af Guds ord (et misbrug af Guds ord).

Syndefaldet var ikke Guds vilje. Gud kan hverken fristes eller falde i synd. Han vil ikke synden. Hvis vi giver Gud skylden for syndefaldet, svækker vi vort an-

svar og vor skyld. Og dog kom faldet ikke som en uventet overraskelse, der satte Gud i forlegenhed. Han opgav ikke sin frelsesplan: at sammenfatte alt i Kristus, men lod snarere synden og dens rædselsfulde konsekvenser tjene til, at herliggørelsen af Ham blev endnu rigere.

Han, der »var med til at skabe himmelen og jorden«, Kristus, Guds søn af evighed, trådte ind i menneskeheden i syndigt køds lignelse, dog uden synd.

Han var med »fra begyndelsen«, da tiden blev til, og trådte ind i tiden som Adam; dog ikke under paradisiske forhold, men i en menneskehed, der var syndens trælle og øvede meget ondt.

Han fuldbyrdede det vidunderlige: at leve menneskelivet i overensstemmelse med Guds vilje. Han herliggjorde Gud, og det var jo hensigten med hele skaberværket.

Ikke blot det: Han tog hele straffen for menneskeslægtens, d.v.s. hvert enkelt menneskes oprør og synd på sig. Han blev det offerlam, Gud beredte og ofrede for al verdens synd. Dertil var han forudbestemt, og han sveg ikke sin forudbestemmelse, end ikke et øjeblik, da han hang nøgen og udspilet på et kors.

Således er timerne ude på Golgata de altafgørende timer i menneskehedens historie. I dem blev det eneste værk af betydning for mennesket fuldbyrdet, hvorved muligheden for at herliggøre Gud atter er til stede. Ham opvakte Gud fra de døde, og den tredje dag stod han op fra graven i et herlighedslegeme, der altid hvert sekund herliggjør Gud på hele skabningens vegne.

Det viste sig ude på Golgata, at Gud er så mægtig, at selv djævelen, der er en morder fra begyndelsen, og al tænkelig synd, ondskab, følelseskulde, selvtrefærdighed, o.s.v. må tjene Hans vilje og være med til at herliggøre Ham.

Mislykket

I tiden indtil Kristi genkomst »køber« Gud med Jesu blod som »betaling« syndere ud af syndens og mørkets herredømme. Han skænker dem alle deres synders forladelse og fylder dem med sin evige Ånd. Således går de over fra døden til det evige liv og bliver Kristi medarbejdere til at herliggøre Gud med alt, hvad Han har skænket dem.

Vi ser til vor forundring, at de, der er mest »mislykkede«, herliggjør Ham mest og elsker Ham »mere end de andre«. De har fået mest tilgivet, fordi de var faldet dybere end alle de andre. Just derfor elskede de Ham mest.

De var også »mislykkede« i den forstand, at intet fornuftigt menneske ville kalde dem til noget stort, end sige det største af alt. De var og er i verdens øjne tåber.

Ingen af dem var i tvivl om, at de sandelig var »mislykkede«. Deres hjerter var sønderbrudte derunder.

Og tænk, det var netop i og ved sådanne, Gud, der i begyndelsen skabte himmelen og jorden, herliggøres allermest. I verdens og i deres egne øjne er de intet, men Gud gør dem til sande konger og præster for sig.

Kristus er alt for dem.

Sammenfattet i Kristus

Der kommer en »dag«, da alt er blevet underlagt Kristus, og alt og alle i himmelen og på jorden herliggjør Gud. Døden er tilintetgjort. Alle Guds fjender er også blevet underlagt Kristus. Ethvert knæ har bøjet sig for ham, være sig i himmelen, på jorden eller under jorden, og enhver tunge har bekendt til Gud Faders ære: »Jesus Kristus er Herre!«

Da underlægger Sønnen sig Faderen, og da bliver Gud alt i alle (1. Kor. 15,28).

Guds frelsesplan er ikke mislykket, men den er blevet gennemført ved det guddommelige offer af sig selv, som Kristus fuldbyrdede på Golgata, og som betyder, at Gud herliggøres på en endnu herligere måde, end satan kunne forestille sig, da han lokkede Eva og Adam til at synde, da han tilsyneladende sejrede på Golgata og tilsyneladende sejrede gang på gang både i hvert enkelt menneskes liv og i hele menneskehedens historie.

De fortabte

Der står skrevet, at Gud vil, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden (1. Tim. 2,4). Men det er da mislykket for Gud! Vi kan jo ikke nægte, at Jesus taler tydeligt om fortabelsen.

Lad mig nøjes med nogle få bemærkninger. Den *første* er, at Paulus' ord er mig en stor hjælp, når jeg beder for mennesker, der vandrer langt borte fra Gud. Man kan være tilbøjelig til at opgive dem som håbløse, men kommer man i tanke om, at det er Guds vilje, at de skal frelses, og at intet er umuligt for Ham, da får man ny glæde og kraft til at bede for dem i tro.

Den *næste* bemærkning er den, som jeg har vanskeligt ved at formulere, nemlig dette, at vi altid her i livet kun forstår stykkevis, aldrig fuldtud. Gud kan ikke indkapsles i vore »logiske« tankebygninger: Når vi har med Gud at gøre, møder vi gentagne gange to modsætninger, som i vore øjne er uforenelige, f. eks. Guds retfærdighed og Guds kærlighed. Gud kan efter vor opfattelse aldrig vise os kærlighed og intet andet, uden at han reducerer sin retfærdighed til noget relativt. At hans retfærdighed er hans kærlighed, og at hans kærlighed er hans retfærdighed, lyder i vore Øren som noget snak. På korset åbenbares det – men alligevel glemmer vi

det hurtigt igen.

Hans udvælgelse af os og vort personlige ansvar er også to modsætninger, som den menneskelige logik ikke kan forene uden at reducere enten Guds udvælgelse eller vort ansvar til noget relativt. Vi vil helst reducere vort eget ansvar, thi så reducerer vi også vor synd og skyld til noget mindre, end den i Guds øjne er.

Vi hører i 1. Tim. 2,4, at Gud vil, at alle mennesker skal frelses (se også Rom. 5,18, hvor ordet »alle« også lyder). Og vi hører disse forfærdelige ord: »Gå bort fra mig, I forbandede! til den evige ild, som er beredt djævelen og hans engle« (Matt. 24,41). Her opstår spørgsmålet: »Der står skrevet, at alt, hvad Gud vil, det gør han. Nu vil Han, at alle mennesker skal frelses. Hvordan kan der da tales om en evig fortabelse?« Jeg har ikke noget svar, men vil blot citere, hvad Emil Brunner lærte: »Også her må vi lade begge udsagn stå fast med fuldt pålydende, uden at reducere noget af dem, thi vi har med HERREN at gøre!«

Til sidst

Men hvad med de blindfødte, døve, stumme, lamme, krøblinge – er de ikke et klart bevis på, at Gud har skabt mennesker, som fra starten må siges at være mislykkede for ham – og det i en grad, som gør enhver anden påstand til en ekstra byrde for dem, deres forældre, deres pårørende og venner.

Ja, vi bør se nøje til, at vi ikke lægger nogen ekstra byrde på dem, i det hele taget passe på for lette ord af enhver art. Det bedste er ofte ikke at sige noget, men i stilhed bære med på deres byrder.

Den dybeste herliggørelse af Gud udgår fra dem af alle disse, der har fået nåde af den levende Gud og vundet sejr over forargelsen. De har et kendskab til den korsfæstede, som få sunde og raske har. De fatter, at han i de frygtelige timer ude på Golgatas kors blev angrebet af forargelsen i hele dens styrke og kom til dens grænse: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?« men ikke overskred grænsen og sejrede over den i al dens

magt og alle dens argumenter og alle dens angreb på Skaberen. Hans Ånd har de fået del i, mere dybtgående og gennemgribende end flertallet af Guds børn.

Deres tro, tillid og glæde er en herliggørelse af Gud, som næppe har tilsvarende sandhedsindhold ved såkaldte lovprisningsmøder. Men hvad med de mange af dem, der ikke fik del i denne tro og denne Ånd? Gud er såre barmhjertig. Hvem ved, hvor mange af disse hårdt prøvede, Han når i deres sidste timer? Hertil kommer, at alle de helbredelsestegn, Jesus udførte på netop sådanne, peger hen på, hvordan det bliver i Hans rige, når Han kommer igen.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg ikke skal gøre mig klogere, end jeg er. Der er tilstande i skaberværket, vi ikke forstår. Ordet »hvorfor?« og ordet »hvor længe?« har ikke fundet et svar, der gør disse ord helt overflødige. »De skjulte ting er for HERREN vor Gud, men de åbenbare er for os og vore børn evindeligt« (5. Mos. 29,19).